

Kadın Yaşam Doymu: Erdemli Davranışların Katkısı^{1 2}

Mustafa AYDIN³ - Aşina GÜLERARSLAN ÖZDENGÜL⁴

Başvuru Tarihi: 05.05.2024

Kabul Tarihi: 30.07.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Öz

Yaşam doyumunda cinsiyetler arasında farklılıklar olmakla birlikte, çalışma, dünya nüfusunun ve ülkelerin neredeyse yarısını oluşturan kadınların genel yaşam doyumlarına odaklanmaktadır. Ortalama yaşam doymu yüksek bir topluma sahip olmak için, kadınların da genel yaşam memnuniyetine odaklanarak, yüksek yaşam doyumuna götüren anlamlı yolları bulmaya ihtiyaç vardır. Çalışmanın ana katkısı, kadınlar arasındaki genel yaşam memnuniyetine umut vaat eden bir arabulucu olarak gördüğümüz, gönüllülük ve hayırseverlik davranışlarının olumlu etkilerini incelemektir. Sosyal dengenin sağlanmasına uzanan kadın eli, toplumsal bağların güçlenmesine aracılık edeceği gibi, ülkesi ve insani değerler için bir şeyler yapmanın verdiği haz ile genel yaşam doyumunu da olumlu yönde etkileyeceğini, bu çalışmada öngörülmektedir. En küçük sosyal ağ olan aile kurumunda kadının, toplum yanlısı erdemli bir aktör olma gayreti, tüm ailede gönüllülük potansiyelini ortaya çıkartacağı düşünülmektedir. Prosocial davranış ve yaşam doymu arasında pozitif bir ilişki olup olmadığının araştırıldığı çalışmanın bulguları göstermektedir ki, gönüllü kadınların gelirleri, yaşam doyumlarını etkileyen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak gönüllü kadınların gelirlerinin, gönüllü motivasyonları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmektedir. Toplum yanlısı erdemli davranışların kadınlarca başlatılması ve sürdürülmesini anlamaya, sürdürülebilir gönüllülüğün arkasındaki motivasyonel güçleri ortaya çıkarmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Yaşam Doymu, Cinsiyet, İyi Olma Hali, Gönüllülük

Atf: Aydın, M. ve Gülerarслан Özdengül, A. (2024). Kadın yaşam doymu: Erdemli davranışların katkısı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(3), 1035-1050.

¹ Bu çalışma, Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Bilimsel Etik Değerlendirme Kurulu'nun 02.10.2023 tarihli 2023/22 toplantı kararı gereğince, bilimsel araştırma ve yayın etiği açısından uygun bulunmuştur.

² Bu çalışma 03.10.2023-06.10.2023 tarihleri arasında Taşkent-Özbekistan "İpek Yolu ve Ötesi Kongre Serisi" (SIRCON 2023) "Bir Yol Bir Kuşak: Göç, Turizm ve Ekonomi Politik" kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

³ Selçuk Üniversitesi, Akören Ali Rıza Ercan Meslek Yüksek Okulu, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, mustafa.aydin@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0693-319X

⁴ Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi, Reklam Araştırmaları Anabilim Dalı, asina.gulerarслан@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6981-2195

Female Life Satisfaction: The Contribution of Virtuous Behavior

Mustafa AYDIN⁵ - Aşina GÜLERARSLAN ÖZDENGÜL⁶

Submitted by: 05.05.2024

Accepted by: 30.07.2024

Article Type: Research Article

Abstract

Although there are differences between genders in life satisfaction, our study focuses on the general life satisfaction of women, who constitute almost half of the world's population and countries: In order to have a society with high average life satisfaction, there is a need to find meaningful ways that lead to high life satisfaction by focusing on the general life satisfaction of women. The main contribution of the study is to examine the positive effects of volunteering and philanthropic behaviors, which we see as a promising mediator of overall life satisfaction among women. This study predicts that the female hand reaching out to ensure social balance will not only mediate the strengthening of social ties, but also will positively affect general life satisfaction with the pleasure of doing something for one's country and human values: It is thought that the woman's effort to be a virtuous pro-social actor in the family institution, which is the smallest social network, will reveal the volunteer potential in the entire family. The findings of the study in which we investigated whether there is a positive relationship between prosocial behavior and life satisfaction how that the income of volunteer women is a factor affecting their life satisfaction. However, it appears that the income of volunteer women does not have a significant effect on their volunteer motivation. There is a need to understand the initiation and maintenance of prosocial virtuous behaviors by women and to reveal the motivational forces behind sustainable volunteering.

Keywords: Female, Life Satisfaction, Gender, Well-being, Volunteering

⁵ Selcuk University, Akören Ali Rıza Ercan Vocational Scholl, Department of Marketing and Advertising, mustafa.aydin@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0693-319X

⁶ Selcuk University, Faculty of Communication, Department of Advertising, asina.gulerarslan@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6981-2195

Giriş

Dünyanın dört bir yanında yaşanan doğal afetler, benzeri görülmemiş küresel salgınlar ve ekonomik dalgalanmalar sosyal refahı her ne kadar olumsuz etkilese de tüm bu olumsuzluklar, son yıllarda prososyal davranışların dünya çapında artmasına, hayırseverlik dalgasının yükselmesine, toplum yanlısı, erdemli davranışların görünür hale gelmesine de kapı aralamıştır (Cafonline, 2022). Kadim kültürümüzde var olan vakıf kültürünün topluma mayaladığı iyi olma halinin örneklerine günümüzde de rastlanmaktadır. Valiliklerin, kaymakamlıkların ve belediyelerin koordinasyonunda oluşturulan vefa sosyal destek gruplarının, yaşlı, hasta, engelli, kronik rahatsızlığı bulunan vatandaşların koronavirüs tedbirlerinde yaşadıkları kısıtlılıkları hafifletmek adına her türlü ihtiyaçlarını temin ettikleri bilinmektedir. Aynı şekilde 6 Şubat 2023'te ülkemizde yaşanan eşi benzeri görülmemiş depremde, sivil toplum kuruluşlarının gönüllülerinin afetzedelere yardım amacıyla gösterdikleri gayret ve çabalar iyilik mayasının sağlamlığına işaret etmektedir.

Sivil derneklerde yer almak, aynı zamanda, dünyayı iyileştirmek, kendini gerçekleştirmek, topluma katkıda bulunmak, sosyal sermaye sağlamak ve sosyal fayda sağlamak gibi çeşitli davranışlar, bireysel düzeyde daha fazla kişisel mutluluğa ve doyuma yol açmaktadır. Sivil topluma aktif katılım fikrinin, daha yüksek yaşam doyumuna ve daha fazla memnuniyete yol açtığına ilişkin pozitif tespitlerin varlığı, sivil toplum kuruluşlarının doğal olarak insani faaliyetlerin merkezindeki konumlarını pekiştirmektedir. Bu aynı zamanda iyi bir topluma hizmet noktasında sivil toplum kuruluşlarının daha fazla gönüllüye ulaşmalarına, daha görünür olmalarına ve hedeflerine daha kolay ulaşmalarına da katkı sağlamaktadır.

Gönüllülük, başkalarına yardım etme, bağışta bulunma, kan verme, yabancılara destekleyici bir sosyal çevre sunma gibi toplum yanlısı eylemlerin, erdemli aktörlerin genel yaşam doyumuna ve mutluluğuna pozitif bir katkı yaptığına ilişkin kanıtlar bulunmaktadır. Sürdürülebilir erdemli davranışların varlığı ve düzenli gönüllülük davranışlarının yaygınlaşması, yaşam süreleri boyunca daha yüksek yaşam doyumuna sahip bireylerin oluşmasında kilit rol oynamaktadır. Yardım etmenin doğasında var olan başkalarının refahına anlam verme çabası, önemsemeyi, korumayı, bağışta bulunmayı, paylaşmayı, başka hayatlara anlam katmayı içermektedir. Gönüllülerde bu motivasyonları, hayırseverliğin toplumda değer verilen ve olumlu görülen bir faaliyet olması, insani kaygılarla ilgili var olan değerleri ifade etmek için fırsatlar sunması, yeni şeyler öğrenmeye katkısı, sosyalleşme olanakları, yeni arkadaşlık ve dostluk bağları geliştirmesi, yaşamda aktif olma ve üretken olabilmenin getirdiği yeterlilik duygusu, hayatın zorlukları ile baş edebilmesinde yarattığı farkındalık gibi olumlu etkiler sağlamaktadır. Erdemli davranışın önemli bir tezahürü olan gönüllülüğün sağladığı yaşamda anlam ve amaç duygusu, bireylerde kendilerini yararlı hissetmeleri ve neticesinde yüksek yaşam doyumunu bildirmelerini sağlamaktadır. Sosyal fayda sağlayan fedâkar davranışların sadece faydalananın değil, faydacının da mutluluğuna ve yaşamı anlamlı kılma çabasına motivasyonel katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Gönüllüleri, sorumlu ve mecbur olmadan, maddi gelir beklentisine girmeden, bir köy okulunu boyamak, aşevinde yemek dağıtmak, ihtiyaç sahibi öğrencilere ders vermek, yaşlıları hastaneye götürmek, kimsesizlerin hijyenik bakımını yapmak, sokak hayvanlarını korumak, doğal yaşam ve çevrenin korunmasında yer almak, spor müsabakalarında gönüllü tercümanlık yapmak gibi yardımsever davranışlara yönlendiren motivasyonel nedenler araştırılmaktadır. Her inançta, her toplumda, her yaşta, milyonlarca yıldır insani yardımseverliğin tezahürü olan gönüllülüğün kesintisiz ve sürdürülebilir bir şekilde neden devam ettiği merak edilmektedir. Uzun süreli bir adanmışlığı ifade eden gönüllülüğe yönlendiren, gönüllülüğü başlatan ve devam ettiren süreçlerin anlaşılmasının sivil toplum kuruluşlarının verimliliğine pozitif katkı yapacağı düşünülmektedir.

Gönüllülük literatürü genel olarak motivasyon ve memnuniyet konularına odaklanmaktadır. Doğası gereği gönüllülük, maddi kazanç veya sosyal zorunluluğun ötesine geçen dürtülerle beslenmektedir. Gönüllü olma kararı kadar gönüllülüğe devam etme kararı da önemlidir. Yardımseverlik ve fedakârlık duygularıyla alınan gönüllü olma düşüncesi, içsel ödüller ve algılanan keyifle devam kararına dönüşmektedir (Galindo-Kuhn ve Guzley, 2001, s. 48).

Literatür, toplumun üretken bir üyesi olmanın, kendini yararlı hissetmenin, boş zamanlarında başkalarına verimli ve cömert olmanın verdiği pozitif ruh sağlığının, gönüllülerin, gönüllü olmayanlara kıyasla daha fazla mutluluk bildirdiklerini belgelemektedir. İnsanların mutluluğa ve yaşam doyumlarını arttırmaya odaklandığı gibi, yaşamı anlamlı kılma çabasında, erdemli bireylerin oluşturduğu, sosyal sermayeye sahip, hayırsever, gönüllü kuruluşlar olan sivil toplum kuruluşları da toplumun refah standartlarının yükselmesine ve yaşam memnuniyetine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Sivil toplumun bir parçası olmanın bireysel olarak daha iyi bir yaşam kalitesine yol açtığı için prososyal davranış biçimlerinin yaygınlaşmasına öncülük edecek destekleyici kurumlara ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut çalışmada genel olarak sivil toplum kuruluşlarında gönüllü kadınların yaşam doyumu ve gönüllülük motivasyonuna, özel olarak kadınları gönüllü olmaya neyin motive ettiğine ve onların yaşam doyumlarına gönüllülüğün katkısını daha iyi anlamaya odaklanılmaktadır.

Gönüllülük Motivasyonu

Gönüllülük, ihtiyacı olduğunu hissettiğimiz kişilere fayda sağlamak amacıyla zamanın ve enerjinin özgürce ve adanmışlıkla verildiği bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır (Wilson, 2000, s. 215). Bir başka tanımda, gönüllülük, bir yükümlülük duygusu taşımadan, bilinçli bir şekilde aktif katılım göstererek, zamana yayılmış süreler boyunca, özgür irade ile ödül ve ceza beklentisi olmadan topluma fayda sağlayan davranışları kapsamaktadır (Snyder ve Omoto, 2008, s. 3). Gönüllülüğün ana itici güçlerinden biri, insanların topluma duyduğu aidiyet hissi ve sahip olunan sosyal ağların gücüdür. Yaşadığı toplum için kaygılanan bireyler gönüllü olma konusunda diğer bireylere göre daha motive olmaktadır. Bu anlamda gönüllülük güveni tesis eden önemli bir sosyal sermaye oluşturmaktadır (Omoto ve Snyder, 2002, s. 860). Sivil toplum kuruluşları arzuladıkları gayelere ulaşmak için gönüllülere bağımlı oldukları bilinmektedir. Sivil toplumun gelişimi için gönüllüleri elde tutmak kuruluşların devamlılığı için hayati önemde olmaktadır. Organizasyonun kusursuz bir şekilde yürütülmesini kolaylaştırmak için özverili ve kararlı bir şekilde varlık gösteren gönüllüler, memnuniyet ve motivasyon kaynakları ile beslenmektedir.

Gönüllülük ile fedakârlık yan yana kullanılan önemli iki kelime olsa da, kişinin başkalarını mutlu etmeye çalışırken, aynı zamanda psikolojik bir ödül (toplum tarafından onaylanma, övülme vb), içsel bir mutluluk sağlama ve egosal tatmin eğiliminde olduğu da gönüllülük motivasyonlarında karşımıza çıkmaktadır. Gönüllülük eyleminin kişisel imaja olumlu bir katkı sağladığı düşünüldüğünde, farklı nedenselliklerle gönüllülük performansının görülebildiğine yönelik kanıtlar bulunmaktadır (Smith, 1981, s. 23). Başkalarının ihtiyaçlarıyla hemhal olma sürecinde gönüllülerin şefkat eğilimlerini motive eden ve hayırsever bir sorumluluk bilinci yaratan duyguların, aynı zamanda gönüllülerde arkadaşlık, sosyal çevre, özgüven, psikolojik olarak onarılma hali gibi pozitif etkileri olduğuna dair kanıtlar bulunmaktadır (Cloke, vd., 2007, s. 1099).

Gönüllülük, hem toplumsal hem de toplumlararası bağları arttıran, sosyal ağları ören, sosyal temas kanalıyla beslenen bir faaliyettir. Yaşamı anlamlandırma çabası içerisinde uzun soluklu bir yolculuktur. Gönüllülüğün, iş birliği, empati, birliktelik yaratma konusunda yarattığı sinerji gelecekte, özgüven, beceri, toplumsal sorumluluk, çevre duyarlılığı gibi kazanımlara yol açmaktadır. Gönüllülük deneyimlerinin sadece gelecekte elde edilecek stratejik bir kazanımın ötesinde, iletişim yeteneklerine, zorluklarla mücadele azmine ve yetişkinliğe hazırlanmaya dönük uzun vadeli etkileri olacağı söylenmektedir (Holdsworth, 2010, s. 434). Bir kişinin hayatında yolunda gitmeyen durumlar söz konusu olduğunda, gönüllülüğün, gönüllü için koruyucu

bir kalkan görevi görme ve diğer yaşam alanlarındaki memnuniyetsizlik nedeniyle oluşan refah kaybını önleme potansiyeline sahip olduğu söylenmektedir. Gönüllüğün sağladığı koruyuculuk halinin, refah artışına, sağlıkta iyileşmeye, sosyal hayata pozitif katkılarına, boş zaman verimliliğine olumlu etkisine dair kanıtlar bulunmaktadır (Binder, 2015, s. 884).

Gönüllü motivasyon literatüründeki veriler, gönüllülerin farklılaşan gayelerle motive olduklarını göstermektedir. Gönüllülük bir gaye ve yol haritası çizilerek planlanan faaliyetleri de kapsamaktadır. İşlevselci teorilerin uygulama alanı gönüllülüğe de uyarlanarak genişlemektedir. İşlevselci teorilerin temel bakışını, her bir bireyin farklı güdülenmelerin ve psikolojik işlevlerin etkisiyle, birbirine benzer yaklaşımlar ve eylemler sergileyebileceği düşüncesi oluşturmaktadır. Gönüllülüğe işlevsel yaklaşım, aynı gönüllülük eyleminin, gönüllülerde farklı gönüllülük motivasyonlarının dinamizmi ile açığa çıktığını öne sürmektedir. Bireylerin toplumsal ve kişisel hedeflerini gerçekleştirme gayelerinin, yardımseverlik eylemine götüren motivasyonun kapsayıcısı olabileceği söylenmektedir (Clary vd.,1998, s. 1517). Gönüllüler, gönüllülük misyonuna çeşitli anlamlar yüklemekte ve yardım eylemlerini farklı değişkenlerin etkisiyle yönetmektedirler. Boling (2006), gönüllülüğün, “değerler, anlayış, sosyal, kariyer, koruyucu ve geliştirmeyi içeren” işlevlerinden bahsetmektedir. İnançlardan kaynaklı değer işlevi, inandığı, değer verdiği şeyler uğruna gönüllülüğe motivasyonu içermektedir. Anlama işlevi, beceri geliştirme, yetkinliklerini artırma gayesiyle gönüllülüğe motive olmayı kapsamaktadır. Sosyal işlev, arkadaş ve akran ağı oluşturmak, kabul görmek, önemsenmek, yeni kişiler tanımak için yapılan gönüllü olma motivasyonudur. Sosyal çevrenin yönlendirmesi ve hissedilen baskı nedeniyle de gönüllülüğe motive olunmaktadır. Eğitim hayatımızın sonunda başlayacağımız mesleğin gerekliliklerine uyum sağlamak, kariyer hedefimize odaklanmak maksadıyla da gönüllü motivasyonu ön plana çıkmaktadır. Koruyucu işlev, olumlu algı yaratmak, kişisel imajı güçlendirmek ve yönetmek maksadıyla oluşturulan gönüllü olma motivasyonuna örnektir (Boling, 2006, s. 5). Sivil toplum kuruluşlarının en önemli kaynağı olan gönüllülerin, zaman ve enerjilerini ayırarak, hangi motivasyonlarla gönüllülük etkinliklerine katılıp katılmama niyeti gösterdiklerini anlamak için yapılan çalışmalar, işlevsel tutumlara hitap eden reklam mesajlarına maruz kalan bireylerin gönüllü olma konusunda daha ikna olduklarını öne sürmektedir. İşlevsel yaklaşımın iddialarını teyit eden bulgulara göre, en önemli motivasyonel işlevler ile en önemsiz motivasyonel işlevler karşılaştırıldığı çalışmada, kişisel motivasyonları ile eşleşen mesajlar alan katılımcıların duygusal açıdan olumlu niyet ve eğilimlerle gönüllü faaliyetlere katılacaklarını öne sürmektedir (Clary vd., 1994, s. 1143).

Yaşam Doymu

Yaşam doymu, algılanan yaşam kalitesinin belirgin göstergelerindedir. Yüksek yaşam memnuniyeti, refahın ve yaşam kalitesinin merkezi olarak kabul edilmektedir. Yaşam doymu, kişinin, hem psikolojik hem de çevresel faktörler anlamında bir bütün olarak yaşama olumlu bakması olarak tanımlanmaktadır. Yaşam doymu ile kastedilen memnuniyet, yaşamdan genel anlamda memnuniyeti ifade etmek için kullanılmaktadır (Diener vd., 1985, s. 71, Veenhoven, 1996). İyi oluş halinin yansıması olan yaşam doymu düzeylerinin istikrarlı ve sürdürülebilir şekilde artırılması için teorik ve pratik çalışmalar yapılmaktadır. Yaşam doymunu arttıracak çevresel faktörler ile iç psikolojik faktörlerin tespiti, zihinsel süreçlerin anlaşılması, tatmin edici yaşam deneyimlerinin yaratılmasına ve yaşam kalitesinde iyileştirmeler yapılmasına katkı sağlayacaktır. Mutluluk ve öznel iyi oluş deneyimlerini araştıran çalışmalarda, iyi bir zihinsel ve psikolojik dayanıklılık ile sosyal girişkenliğin, pozitif duygulara ve yaşam doyumuna eşlik edeceğine dair kanıtlar bulunmaktadır (Pavot ve Diener, 2008, s. 141).

Gönüllülerin daha yüksek mutluluk skorları bildirdikleri dikkate alındığında, destekleyici bir toplumda yaşamının olumlu etkileri, daha yüksek toplumsal bağları ve daha yüksek yaşam doyumuna sahip bir toplumu beraberinde getirecektir.

Kadın Yaşam Doymu Literatürüne Bakış

Zweig'in (2015), Gallup'un 73 ülkede yapmış olduğu anketi inceleyerek ulaştığı bulgular, kadınların yaşadıkları tüm olumsuzluklara rağmen erkeklerden daha mutlu oldukları ya da erkeklerle benzer mutluluk oranlarına sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Boşanmalarına, dul kalmalarına, dezavantajlı yaşam koşullarına, eğitim ve gelir konusunda geri kalmalarına rağmen yaşam memnuniyeti açısından erkeklere göre daha iyi verilere ulaşılmaktadır. Kanıtlar, kadınların erkeklerden daha az mutlu olduğu hiçbir ülke olmadığını göstermektedir.

Çalışan ve çalışmayan kadınlar arasında karşılaştırma yapan araştırmacılar, çalışan kadınların yaşam memnuniyetinin, çalışmayan kadınlara göre daha yüksek olduğunu açıklamaktadır. Bulgular, çalışan ve çalışmayan kadınlar arasında olumlu refah düzeyleri açısından anlamlı bir fark olduğuna işaret etmektedir. (Anithalakshmi ve Bindhu, 2022; Arshad vd., 2015; Başlevent ve Kirmanoğlu, 2017). Güney Kore'de kadın ve erkeklerin yaşam memnuniyeti üzerinde ücretin etkisinin araştırıldığı çalışmada, her iki grupta da ücret düzeyinin yaşam memnuniyetine pozitif katkı sağladığı tespit edilmiştir. Ücret düzeyinin olumlu etkisinin çalışan kadınlarda erkeklere göre daha yüksek olduğu gösterilmektedir (Choi ve Lim, 2020, s. 70).

Yavuz vd., (2023), kadın akademisyenlerin yaşam doyumunu inceledikleri çalışmada, mesleki gelişime daha fazla zaman ayırabilmenin yaşam doyumuna pozitif katkı sağladığı ve aile içindeki görev yüklerinin artmasıyla yaşam doyumunun negatif yönde etkilendiğini ifade etmektedir. Khurshid vd., (2023), Hindistan'da çalışan kadınların iş-yaşam dengesinin yaşam memnuniyeti üzerindeki etkisini inceledikleri çalışmanın bulguları, aile bütünlüğü, aile desteği ve aile etkileşiminin iş yaşam dengesine pozitif katkı sağladığını, bunun da yaşam doyumuna güçlü bir şekilde aracılık ettiği yansıtılmaktadır.

Muzamil Jan ve Tasia Masood (2008), Hindistan'ın Jammu ve Keşmir kentinden hem kırsal hem de kentsel bölgelerinde yaşayan 120 kadının kişisel, ailevi, sosyal ve mesleki yaşamlarındaki yaşam doyumunun çeşitli yönlerinin incelendiği çalışmada, okuma-yazma bilmeyen ve okuryazar olan kadınlar arasında yaşam memnuniyeti ortalama bulunurken; eğitilmiş kadınlarda ise yaşam doyumunun yüksek olduğu gösterilmektedir.

Mohsen ve Veljko (2020), GallupWorld anketinden 166 ülke 1.801.417 katılımcıdan oluşan bir örnek alarak, küresel boyutta ve demografik gruplar arasında yaşam memnuniyetindeki cinsiyet farklılıklarını incelemeyi amaçladıkları çalışmada, yaşam memnuniyetindeki cinsiyet farklılıklarının anlamlı ancak küçük olduğu ortaya çıkarılmaktadır. Kadınların, tüm gelir, eğitim ve istihdam gruplarında erkeklerden daha yüksek düzeyde yaşam memnuniyeti bildirmektedir.

Davis vd., (2020), 112 erkek ve 336 kadın yetişkinden oluşan bir örneklem grubunda beden memnuniyetsizliğinin ve beden takdirinin yaşam tatmini üzerindeki etkisini araştırdıkları çalışma, bedene duyulan beğenin kadın ve erkeklerde yaşam doyumunun önemli bir yordayıcısı olduğu çıkarımında bulunmaktadır. Çalışma, bireyleri vücut takdiri konusunda cesaretlendirmenin, refahı iyileştirmek, yaşam memnuniyetini arttırmak ve başarı düzeyini yükseltmek için umut verici olabileceğini öngörmektedir.

Min-Ah Lee (2019), gönüllülük ve mutluluk arasındaki ilişkiyi amaçlara göre farklılaşan boyutları ile incelediği çalışmasında, sosyal açıdan savunmasız bireylere yardım eden gönüllülerin gelir seviyesi yükseldikçe daha mutlu olduklarını ifade etmektedir. Hane geliri az olan gönüllülerde, başkalarının ihtiyaçlarının daha fazla olduğunu fark etme ve kendi hayatlarıyla kıyaslama durumları oluşabilmektedir. Ancak, hane halkı geliri düşük gönüllülerin her ne kadar ihtiyaç sahibi bireylerle kendi ekonomik durumlarını karşılaştırma fırsatı olsa da kendileri ile aynı ekonomik düzeyde olan gönüllü olmayanlarla yapılan karşılaştırmada, mutluluk düzeyleri düşük olduğu gösterilmektedir. Araştırma sonuçları gelir arttıkça mutluluk düzeylerinin de artacağını söylemektedir.

Gönüllülüğün empatik duygu ve eğilimleri teşvik edebileceği düşünülmektedir. Toplum için büyük önem taşıyan gönüllülük ve yaşam doyumu ile ilgili çalışmalarda yüksek yaşam memnuniyetine iyi empati özellikleri eşlik edeceği, daha iyi refaha sahip bireylerin, aktif olarak gönüllülük fırsatlarına daha fazla saat ayıracağı, yaşam memnuniyeti ile ekonomik ve demografik göstergeler arasında nedensel bağlantıların olabileceği ile ilgili birçok önemli temaya değinilmektedir (Borgonovi, 2008; Thoits ve Hewitt, 2001; Yao, 2015).

Verimli bir alan olan, ülkelerin kalkınmasının önemli ve ayrılmaz paydaşı olan kadınların gönüllülük motivasyonları ve yaşam doyumları ile ilgili de ileri araştırmaların sosyal entegrasyon için faydalı olabileceği düşünülmektedir. Toplum için büyük önem taşıyan fedakâr organizasyonlarda, yaşamın sorunlarıyla başa çıkma konusunda özverili bir şekilde zamanını ve enerjisini harcayan kadın gönüllülerin gönüllülük motivasyonlarının ve yaşam memnuniyetlerinin araştırılması, gönüllülük fırsatlarının ve sosyal kaynakların gönüllülere seferber ederken verimliliğe odaklanılmasını kolaylaştıracak, kuruluşlar ile gönüllülerin entegrasyonuna katkı sağlayacaktır.

Yöntem

Toplum için büyük önem taşıyan gönüllülük ve yaşam memnuniyeti, toplumsal sorunlarla başa çıkma ve kalkınma konusuna özellikle eşlik etmektedir. Ülkelerin ulusal nüfuslarının neredeyse yarısını kadınlar oluşturmaktadır. Bundan dolayı ülkelerin refahı, kalkınması ve yaşam memnuniyeti kadınların gönüllük motivasyonu ve yaşam memnuniyeti ile ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır. Çalışmaya Türk Kızılay Derneği Konya Kadın Gönüllüleri dahil edilmiştir. Tüm Türkiye’deki Türk Kızılay Kadın Gönüllü popülasyonunu temsil edecek bir örnekleme ulaşmanın zorlukları göz önüne alınarak, daha hızlı veri toplamak ve araştırma yapılacak gönüllülere ulaşmanın kolaylığı nedeniyle (Ural ve Kılıç, 2011), kolayda örnekleme yöntemine başvurulmuş ve bu nedenle de Türk Kızılay Konya Kadın Gönüllüleri seçilmiştir Gönüllü Motivasyon Envanteri ile Yaşam Doyum Ölçeği, Google Forms üzerinden elektronik ortamda uygulanmıştır. Türk Kızılay Derneği Konya Kadın Gönüllülerine Google Forms erişim linki gönderilerek, bu linkin yönlendireceği internet sayfası üzerindeki soruların cevaplanması istenmiştir. Türk Kızılay Derneği yetkililerinin ifadelerine göre yaklaşık 400 ile 500 civarında bir kadın gönüllü grubu olduğu ifade edilmiştir. Türk Kızılay Derneği Konya Kadın Gönüllülerine uygulanan ankete 206 kadın gönüllü katılım göstermiştir. 4 veri ise ekstrem bulunmuştur. Böylece veri analizinden toplam 4 veri çıkarılmış ve araştırmaya 202 veri ile devam edilmiştir.

Araştırmada demografik soruların yanında, bireyin yaşam memnuniyetine ilişkin genel bakış açısını bulmayı amaçlayan ve toplam 5 maddeden oluşan Yaşam Doyum Ölçeği’ni (Diener vd., 1985) ve orijinal adı “Volunteer Motivation Inventory” olan, 10 alt ölçek ve toplam 44 maddeden oluşan Gönüllü Motivasyon Envanterinin Türkçeye uyarlanmış versiyonu gönüllülere uygulanmıştır (Esmond ve Dunlop, 2004). Gönüllü Motivasyon Envanterinin Türkçeye uyarlanmış versiyonunun Doğrulayıcı Faktör Analizleri yapılarak geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış, Türk nüfusuna uygunluğu belirtilmiştir (Çevik ve Gürsel, 2015). Esmond ve Dunlop (2004) tarafından oluşturulan metodoloji kullanılarak, gözlemlenen değişkenler arasındaki korelasyonları açıklamakta yararlı olan bir veri azaltma tekniği olarak faktöriyel analiz uygulanmıştır. Bu faktörler on başlık altında toplanmıştır; Değerler, Karşılıklık, Takdir etme-Kabul etme, Anlama, Benlik Saygısı, Tepkiselik, Sosyal, Koruyucu, Sosyal Etkileşim, Kariyer Geliştirme.

Google Anket Ölçeğinden toplanan veriler SPSS 22 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma, Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Bilimsel Etik Değerlendirme Kurulu’nun 02.10.2023 tarihli 2023/22 toplantı kararı gereğince, bilimsel araştırma ve yayın etiği açısından uygun bulunmuştur. 03-20 Ekim 2023 tarihleri arasında araştırmanın verileri toplanmıştır.

Bulgular

Türkçeye uyarlanmış Gönüllü Motivasyon Envanteri ile Yaşam Doyum Ölçeğinin iç tutarlılığını belirlemek için Cronbach Alpha Güvenirlilik kat sayısı hesaplanmıştır. Gönüllü Motivasyon Envanterinin iç tutarlılığı Cronbach Alpha Güvenirlilik kat sayısı 0,92 olarak rapor edilmiştir. Bu sonuç Gönüllü Motivasyon Envanteri için oldukça güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir. Yaşam Doyum Ölçeğinin iç tutarlılığı Cronbach Alpha Güvenirlilik kat sayısı 0,88 olarak rapor edilmiştir. Bu sonuç da Yaşam Doyum Ölçeği için oldukça güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir (Tablo 1).

Tablo 1
Ölçeklerin İç Tutarlılığı Tablosu

Güvenilirlik İstatistikleri			
Gönüllü Motivasyon Envanteri		Yaşam Doyumu	
Cronbach's Alfa	Ürün Sayısı (N of Items)	Cronbach's Alfa	Ürün Sayısı (N of Items)
0,929	44	0,888	5

Gönüllü kadınların Yaşam Doyumlarının ve Gönüllü Motivasyonlarının yaş, eğitim ve gelir değişkenine göre anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek faktörlü ANOVA (Tablo 2) yapıldı.

Tablo 2
Anova Testi

Anova- Varyans Analizi						
YAŞ		Kareler Toplamı	Sd	Karaler Ortalaması	F	Anlamlılık
Yaşam Doyum	Gruplararası	129,688	5	25,938	1,064	0,382
	Gruplariçi	4804,56	197	24,389		
	Total	4934,256	202			
YAŞ		Kareler Toplamı	Sd	Karaler Ortalaması	F	Anlamlılık
GönüllüMotivasyon	Gruplararası	581,359	5	116,272	0,285	0,921
	Gruplariçi	80331,932	197	407,776		
	Total	80913,291	202			
EĞİTİM		Kareler Toplamı	Sd	Karaler Ortalaması	F	Anlamlılık
Yaşam Doyum	Gruplararası	215,306	4	53,826	2,258	0,064
	Gruplariçi	4718,95	198	23,833		
	Total	4934,256	202			
EĞİTİM		Kareler Toplamı	Sd	Karaler Ortalaması	F	Anlamlılık
GönüllüMotivasyon	Gruplararası	793,549	4	198,387	0,49	0,743
	Gruplariçi	80119,742	198	404,645		
	Total	80913,291	202			
GELİR		Kareler Toplamı	Sd	Karaler Ortalaması	F	Anlamlılık
Yaşam Doyum	Gruplararası	603,263	4	150,816	6,895	0
	Gruplariçi	4330,993	198	21,874		
	Total	4934,256	202			
GELİR		Kareler Toplamı	Sd	Karaler Ortalaması	F	Anlamlılık
GönüllüMotivasyon	Gruplararası	368,416	4	92,104	0,226	0,923
	Gruplariçi	80544,874	198	406,792		
	Total	80913,291	202			

Gönüllü kadınların Yaşam Doyumlarının ve Gönüllü Motivasyonlarının YAŞ değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda aradaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir (Yaşam Doyumları: $F_{197;5} = 1,06$, $p > .05$, Gönüllü Motivasyon: $F_{197;5} = 0,28$, $p > .05$). Gönüllü kadınların Yaşam Doyumlarının ve Gönüllü Motivasyonlarının EĞİTİM değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda aradaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir (Yaşam Doyumları: $F_{198;4} = 2,25$, $p > .05$, Gönüllü Motivasyon: $F_{198;4} = 0,49$, $p > .05$). Gönüllü kadınların Yaşam Doyumlarının ve Gönüllü Motivasyonlarının GELİR değişkenine

göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda aradaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir (F 198;4 =6,89, p <.05). Ancak gönüllü kadınların gelirlerinin, Gönüllü Motivasyonları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı söylenebilir (F 198;4 =0,22, p <.05). (Tablo 2).

Tablo 3

Yaşam_Doyum ve Gelir Durumu Tablosu

Bağımlı Değişken: Yaşam_Doyum ve Gelir Durumu- Tukey HSD				
Aylık Net Geliriniz?	Aylık Net Geliriniz?	Ortalama Fark	Ortalamanın Standart Hatası	Anlamlılık
0 - 7.500 tl		-4,79104*	1,005	0
7.501 - 11.400 tl		-5,10811*	1,12904	0
11.401 - 22.000 tl	22.001 - 31.999 tl	-3,16667*	1,06736	0,028
22.001 - 31.999 tl				
32.000 tl ve üzeri		-3,73684*	1,35455	0,049

Farkın hangi ortalamalar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden «Tukey» testi uygulanmış ve gelir durumunun 22.001 - 31.999 düzeyinde olanların diğer bütün kategorilerdeki düzeylerle anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur (Tablo 3). Buna göre gönüllü kadınların gelirlerinin, Yaşam Doyumlarını etkileyen bir faktör olduğu söylenebilir.

Sonuç

Bu araştırmanın odak noktası, prososyal davranışları teşvik eden toplum yanlısı kuruluşlarda gönüllü olan kadınların birincil motivasyonlarının anlaşılmasına katkı sağlamaktır. Çalışmanın özel odağı, gönüllü kadınların yaşam memnuniyetine gönüllüğün potansiyel faydasının olup olmadığını anlamaktır.

Toplum yanlısı fedakâr organizasyonlarda gönüllü olmanın, gönüllülerin refahını arttıran, onlara fayda sağlayan, yaşam doyumu potansiyeline katkı yapan kilit bir unsur olduğu bilinmektedir (Thoits ve Hewitt, 2001). Toplumsal uyuma, yaşam memnuniyetinin getirdiği sinerjiye, toplumsal iş birliğine sağladığı avantajlar göz önüne alındığında, gönüllülük daha fazla teşvik edilmeli, görünürlüğü ve sürdürülebilirliği konusunda desteklenmelidir. Gönüllülük ve hayırseverlik bilinciyle yapılan sivil toplum faaliyetlerinin olumlu etkisi göz önüne alındığında, uzun vadeli ve kesintisiz gönüllü kaynağının geliştirilmesi ve sağlamlaştırılması politika yapıcılar tarafından teşvik edilmelidir.

Farklı bireylerin benzer gönüllü faaliyetlerine katıldıkları göz önüne alındığında, sivil toplum kuruluşları sürdürülebilir gönüllülük bilinci oluşturmak için gönüllülerin motivasyon kaynaklarını anlamaları gerekmektedir. Gönüllülerin motivasyonel kaygılarını tahmin etmek, sivil toplum kuruluşlarına aidiyeti arttıracak, bünyelerinde adanmış gönüllülerin sayısını çoğaltmasını sağlayacak ve uzun dönemli bir sivil toplum modeli geliştirmek mümkün olacaktır. Gönüllü motivasyonlarının ve yaşam doyumlarının ölçüldüğü çalışmaların kılavuzluğunda sivil toplum kuruluşları bilgi birikimlerini ve deneyimlerini daha verimli, daha kaliteli hizmet sunmaya yönlendirebilecektir.

Demografik özelliklerin, hayırseverliği (bağış yapma) ve gönüllülüğü etkileyip etkilemediğinin araştırıldığı bir çalışmada, gelirin gönüllülük bilinci ve alışkanlığına en önemli katkısı yaptığı tespit edilmiştir. Bulgular, kadınların erkeklere göre, yüksek gelirli olanların düşük gelirli olanlara göre daha hayırsever ve daha gönüllü olduğunu göstermektedir (Yao, 2015, s. 15). Bu çalışmadaki bulgular da, gönüllü kadınların gelirlerin, yaşam doyumlarına önemli pozitif etki yaptığını, daha düşük gelirli gönüllülere göre yüksek gelirli gönüllülerin daha yüksek yaşam doyumuna sahip olduğunu desteklemektedir.

Özetle, gelecekte gönüllülerin sosyoekonomik ve sosyodemografik farklılıkları ile yaşam doyumunu arasında daha derin araştırmalar yapılmasında fayda olduğu görülmektedir. Sosyodemografik unsurların gönüllülerin yaşam doyumuna nasıl aracılık ettiği ile ilgili daha ileri araştırmaların, gönüllülük çalışmaları için verimli ve değerli bir alan olacağını göstermektedir.

Gelecek Çalışmaları ve Sınırlılıklar

Bu çalışma, özellikle kadınlar için gönüllülük motivasyonları ve yaşam doyumuna ilişkin büyüyen literatüre katkıda bulunmaktadır. Gönüllülük gibi çeşitli, karmaşık ve sürekli faaliyetlerin toplumsal entegrasyonda oynadığı rol göz önüne alındığında, gönüllülerin varlığı, gönüllüleri organizasyonlara dahil edilmesi, motive edilmesi ve elde tutulması hem gönüllü kuruluşların hem de ülkelerin kalkınması için kritik öneme sahiptir.

Her araştırmada görülebileceği gibi bu çalışmanın da sınırlılıkları vardı. Gönüllü kuruluşların odak noktaları ve yoğunlaştığı konular farklı olabilmektedir. Belirli bir kurumdan örneklem grubu alınmış olması, çalışmanın en önemli sınırlamasıdır. Çünkü fedakâr organizasyonlar farklı motivasyonlarla güdülenmiş farklı gönüllülerden oluşabilmektedir. Anketlerin farklı gönüllü kuruluşlar genelinde uygulanmaması gönüllülük motivasyonu ve yaşam doyumunu yeterince test etme yeteneğimizi sınırlamaktadır. Anket verilerinin analizi dışında da araştırma yeteneğimize katkıda bulunabilecek nitel yöntemlerden odak grup görüşmeleri ve alan gözlemi yaparak da gönüllülük motivasyonları ve yaşam doyumunu literatürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özetle, temel sınırlılık olarak, Sosyodemografik ve sosyoekonomik özelliklerin gönüllülük motivasyonu ve yaşam doyumunu üzerindeki etkilerinin daha geniş bir örneklem kümesi üzerinde çalışılması önerilmektedir. Gelecekteki çalışmaların, önemli demografik faktörlerinin, gönüllülük motivasyonu ve yaşam doyumunda oynadıkları rolü araştırarak bulgularımızı desteklemesi gerekmektedir.

Kaynakça

- Anithalakshmi, S. ve Bindhu, K. C. (2022). A study on relationship between perceived stress and life satisfaction among working and non-working women. *International Journal of Multidisciplinary Educational Research*, 7(1), 104-108. doi: <http://ijmer.in.doi./2022/11.07.19>.
- Arshad, M., Gull, S. ve Mahmood, K. (2015). Life satisfaction among working and non, working women. *European Journal of Research in Social Sciences*, 3(1), 121-127. Erişim adresi: <https://www.idpublications.org/wp-content/uploads/2014/10/Life-Satisfaction-Among-Working-And-Non-Working-Women-Full-Paper.psd>
- Başlevant, C. ve Kirmanoğlu, H. (2017). Gender inequality in Europe and the life satisfaction of working and non-working women. *Journal of Happiness Studies*, 18, 107-124. <https://doi.org/10.1007/s10902-016-9719-z>.
- Binder, M. (2015). Volunteering and life satisfaction: A closer look at the hypothesis that volunteering more strongly benefits the unhappy. *Applied Economics Letters*, 22(11), 874-885. <https://doi.org/10.1080/13504851.2014.985364>.
- Boling, A. L. (2006). Volunteer motivations across the lifespan (Order No. 3192274). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (305374911). Erişim adresi: <https://www.proquest.com/dissertations-theses/volunteer-motivations-across-lifespan/docview/305374911/se-2>.
- Borgonovi, F. (2008). Doing well by doing good. The relationship between formal volunteering and self-reported health and happiness: *Social Science ve Medicine*, 66(11), 2321-2334. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2008.01.011>.
- Cafonline (2022), World Giving Index 2022, A global view of giving trends. Erişim adresi: www.cafonline.org, https://www.cafonline.org/docs/default-source/about-us-research/caf_world_giving_index_2022_210922-final.pdf.
- Choi, S. ve Lim, K. (2020). Life satisfaction, occupation and gender. *Journal of Asian Sociology*, 49(1), 57-74. Erişim adresi: <https://www.jstor.org/stable/10.2307/26909865>.
- Clary, E. G., Snyder, M., Ridge, R. D., Miene, P. K. ve Haugen, J. A. (1994). Matching messages to motives in persuasion: a functional approach to promoting volunteerism 1. *Journal of Applied Social Psychology*, 24(13), 1129-1146. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.1994.tb01548.x>.
- Clary, E. G., Snyder, M., Ridge, R. D., Copeland, J., Stukas, A. A., Haugen, J. ve Miene, P. (1998). Understanding and assessing the motivations of volunteers: a functional approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(6), 1516-1530. Erişim adresi: http://www.communicationcache.com/uploads/1/0/8/8/10887248/understanding_and_assessing_the_motivations_of_volunteers-_a_functional_approach.psd.
- Cloke, P., Johnsen, S. ve May, J. (2007). Ethical citizenship? Volunteers and the ethics of providing services for homeless people. *Geoforum*, 38(6), 1089-1101. <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2006.07.005>.

- Çevik, A. ve Gürsel, F. (2015). Gönüllü motivasyon envanteri: Türk popülasyonuna uyarlanması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 83-92. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000272.
- Davis, L. L., Fowler, S. A., Best, L. A. ve Both, L. E. (2020). The role of body image in the prediction of life satisfaction and flourishing in men and women. *Journal of Happiness Studies*, 21, 505-524. <https://doi.org/10.1007/s10902-019-00093-y>.
- Diener, E. D., Emmons, R. A., Larsen, R. J. ve Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49(1), 71-75. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4901_13.
- Esmond, J. ve Dunlop, P. (2004). *Developing the volunteer motivation inventory to assess the underlying motivational drives of volunteers in Western Australia*. CLAN WA Perth. Erişim adresi: <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=2722347>.
- Galindo-Kuhn, R. ve Guzley, R. M. (2001). The volunteer satisfaction index: Construct definition, measurement, development, and validation. *Journal of Social Service Research*, 28(1), 45-68. https://doi.org/10.1300/J079v28n01_03.
- Holdsworth, C. (2010). Why volunteer? Understanding motivations for student volunteering. *British Journal of Educational Studies*, 58(4), 421-437. <https://doi.org/10.1080/00071005.2010.527666>.
- Jan, M. ve Masood, T. (2008). An assessment of life satisfaction among women. *Studies on Home and Community Science*, 2(1), 33-42. <https://doi.org/10.1080/09737189.2008.11885250>.
- Joshanloo, M. ve Jovanović, V. (2020). The relationship between gender and life satisfaction: Analysis across demographic groups and global regions. *Archives of Women's Mental Health*, 23, 331-338. <https://doi.org/10.1007/s00737-019-00998-w>.
- Khurshid, S., Shahzadi, S., Rashid, I., Amin, F. ve Khan, M. F. (2023). Family Social Capital and Life Satisfaction Among Working Women: Mediating Role of Work–Life Balance and Psychological Stress. *The Family Journal*, 9(4), 1-17. 10664807231157026. <https://doi.org/10.1177/10664807231157026>.
- Lee, M. A. (2019). Volunteering and happiness: Examining the differential effects of volunteering types according to household income. *Journal of Happiness Studies*, 20(3), 795-814. <https://doi.org/10.1007/s10902-018-9968-0>.
- Omoto, A. M. ve Snyder, M. (2002). Considerations of community: The context and process of volunteerism. *American Behavioral Scientist*, 45(5), 846-867. <https://doi.org/10.1177/0002764202045005007>.
- Pavot, W. ve Diener, E. (2008). The satisfaction with life scale and the emerging construct of life satisfaction. *The Journal of Positive Psychology*, 3(2), 137-152. <https://doi.org/10.1080/17439760701756946>.
- Smith, D. H. (1981). Altruism, volunteers, and volunteerism. *Journal of Voluntary Action Research*, 10(1), 21-36. <https://doi.org/10.1177/089976408101000105>.

- Snyder, M. ve Omoto, A. M. (2008). Volunteerism: Social issues perspectives and social policy implications: *Social Issues and Policy Review*, 2(1), 1-36. <https://doi.org/10.1111/j.1751-2409.2008.00009.x>.
- Thoits, P. A. ve Hewitt, L. N. (2001). Volunteer work and well-being. *Journal of Health and Social Behavior*, 42(2), 115-131. <https://doi.org/10.2307/3090173>.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2011). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Veenhoven, R. (1996). The study of life-satisfaction. Erişim adresi: <https://repub.eur.nl/pub/16311/>
<https://repub.eur.nl/pub/16311/96d-full.psd>.
- Wilson, J. (2000). Volunteering. *Annual Review of Sociology*, 26(1), 215-240. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.26.1.215>.
- Yao, K. (2015). Who gives? The determinants of charitable giving, volunteering, and their relationship. *Wharton Research Scholars*, 126, 1-34. Erişim adresi: <https://core.ac.uk/download/psd/76387436.psd>.
- Yavuz, A. Y., Özdemir, V. A. ve Akın, Ö. (2023). The Changes in the Daily Lives and Life Satisfaction of Female Academicians during the Pandemic Process: *Journal of Basic and Clinical Health Sciences*, 7(1), 314-325. <https://doi.org/10.30621/jbachs.1107568>.
- Zweig, J. S. (2015). Are women happier than men? Evidence from the Gallup World Poll. *Journal of Happiness Studies*, 16, 515-541. <https://doi.org/10.1007/s10902-014-9521-8>.

Extended Abstract

Purpose

The study is an attempt to evaluate the life satisfaction of women with volunteer awareness: It aims to investigate whether there is a positive relationship between prosocial behavior and life satisfaction. The value of being a community volunteer for society is undeniable. There is a need to understand the initiation and maintenance of prosocial virtuous behaviors by women and to reveal the motivational forces behind sustainable volunteering. In particular, the relationship between the well-being, virtuous behavior and life satisfaction levels of women who volunteer in pro-social support organizations and play a key role in the effort to make life meaningful at every moment of life is investigated.

Design and Methodology

Turkish Red Crescent Association Konya Women Volunteers were included in the study. Voluntary Motivation Inventory and Life Satisfaction Scale were administered electronically via Google Forms: A Google Forms access link was sent to Turkish Red Crescent Association Konya Women Volunteers and they were asked to answer the questions on the website to which this link would direct. According to the statements of Turkish Red Crescent Association officials, it is stated that there is a group of approximately 400 to 500 female volunteers: 206 female volunteers participated in the survey applied to Turkish Red Crescent Association Konya Women Volunteers: 4 data were found to be extreme. Thus, a total of 4 data were removed from the data analysis and the research continued with 202 data.

In addition to demographic questions, the research used the Life Satisfaction Scale (Diener vd.,1985), which aims to find the individual's general perspective on life satisfaction and consists of a total of 5 items, and the original name "Volunteer Motivation Inventory", which consists of 10 subscales and a total of 44 items: The Turkish version of the Volunteer Motivation Inventory was administered to volunteers (Esmond and Dunlop, 2004). Confirmatory Factor Analyzes of the Turkish version of the Volunteer Motivation Inventory were conducted to prove its validity and reliability, and its suitability for the Turkish population was stated (Çevik and Gürsel, 2015). Using the methodology established by Esmond and Dunlop (2004), factorial analysis was applied as a data reduction technique useful in explaining correlations between observed variables: These factors are grouped under ten headings; Values, Reciprocity, Appreciation-Acceptance, Understanding, Self-Esteem, Reactivity, Social, Protective, Social Interaction, Career Development. Data collected from Google Survey Scale were analyzed using SPSS 22 statistical package program.

Findings

Cronbach Alpha Reliability coefficient was calculated to determine the internal consistency of the Voluntary Motivation Inventory adapted to Turkish and the Life Satisfaction Scale. The internal consistency Cronbach Alpha Reliability coefficient of the Volunteer Motivation Inventory was reported as 0.92. This result shows that the Volunteer Motivation Inventory is a very reliable scale. The internal consistency Cronbach Alpha Reliability coefficient of the Life Satisfaction Scale was reported as 0.88. This result shows that the Life Satisfaction Scale is a very reliable scale.

A single-factor ANOVA was performed to determine whether there was a significant difference in the Life Satisfaction and Volunteer Motivation of volunteer women according to age, education and income variables: The findings in this study support that the income of volunteer women has a significant positive impact on their life satisfaction, and that volunteers with higher incomes have higher life satisfaction than volunteers with lower incomes: As a result of the one-factor ANOVA conducted to determine whether the Life Satisfaction and Volunteer Motivation of volunteer women differ significantly according to the AGE variable, it is seen that the difference is not significant (Life Satisfaction: $F_{197;5} = 1.06$, $p > .05$, Volunteer Motivation: $F_{197;5} = 0.28$, $p > .05$). As a result of the one-factor ANOVA conducted to determine whether the Life Satisfaction and Volunteer Motivation of volunteer women differ significantly according to the EDUCATION variable, it is seen that the difference is not significant (Life Satisfaction: $F_{198;4} = 2.25$, $p > .05$, Volunteer Motivation: $F_{198;4} = 0.49$, $p > .05$). As a result of the single-factor ANOVA conducted to determine whether the Life Satisfaction and Volunteer Motivation of volunteer women differ significantly according to the INCOME variable, it is seen that the difference is significant ($F_{198;4} = 6.89$, $p < .05$). However, it can be said that the income of volunteer women does not have a significant effect on their Volunteer Motivation ($F_{198;4} = 0.22$, $p < .05$).

Research Limitations

As can be seen in every research, this study also had its limitations. The focal points and subjects of voluntary organizations may differ. The most important limitation of the study is that the sample group was taken from a specific institution. Because altruistic organizations can consist of different volunteers motivated by different motivations. Failure to administer surveys across different voluntary organizations limits our ability to adequately test volunteer motivation and life satisfaction. Apart from the analysis of survey data, it is thought that focus group interviews and field observation, which are qualitative methods that can contribute to our research ability, will also contribute to the literature on volunteering motivations and life satisfaction. In summary, as a main limitation, it is recommended to study the effects of sociodemographic and socioeconomic characteristics on volunteer motivation and life satisfaction on a larger sample set.

Implications (Theoretical, Practical and Social)

Future studies need to corroborate our findings by investigating the role that important demographic factors play in volunteer motivation and life satisfaction. Apart from the analysis of survey data, it is thought that focus group interviews and field observation, which are qualitative methods that can contribute to our research ability, will also contribute to the literature on volunteering motivations and life satisfaction.

Originality/Value

This study contributes to the growing literature on volunteering motivations and life satisfaction, especially for women. Considering the role that diverse, complex and continuous activities such as volunteering play in social integration, the presence of volunteers, including them in organizations, motivating and retaining them are critical for the development of both volunteer organizations and countries.

Araştırmacı Katkısı: Mustafa Aydın (%50), Aşına GÜLERARSLAN ÖZDENGÜL (%50).